Omavalvontaohjelma 2027

Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimiala

Sisällys

1 TAUSTA 4
2 OMAVALVONNAN VASTUUT 5
3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA PALVELUNTUOTTAJAT 5
3.1 Toimintaympäristö 5
3.2 Pohjois-Savon pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimiala 6
3.2.1 Pelastustoiminta 7
3.2.2 Onnettomuuksien ehkäisy ja riskienhallinta 8
3.2.3 Valmius, varautuminen ja väestönsuojelu 8
3.2.4 Turvallisuuspalvelut 9
3.2.5 Tekniset palvelut 9
3.2.6 Muut tukipalvelut 10
3.2.6.1. ICMT 10
3.2.6.2. Henkilöstö- ja talouspalvelut 10
3.3 Sopimuspalokunnat 10
3.4 Itä-Suomen yhteistyöalue 11
3.4.1 Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastustoiminnan tilanne- ja johtokeskus 11
4 PELASTUSTOIMEN LAKISÄÄTEISET PALVELUT 12
5 PELASTUSTOIMEN OMAVALVONTA 14
5.1 Pohjois-Savon pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan omavalvontaohjelma 15
6 PELASTUSTOIMI- JA TURVALLISUUSPALVELUT -TOIMIALAN OMAVALVONNAN PROSESSI 15
7 OMAVALVONNAN KOHTEET 17
7.1 Sopimushallinta 17
7.2 Hallinto ja talous 18
7.2.1 Henkilöstön määrä ja lähtövaihtuvuus 18
7.2.2 Osaaminen ja uudistuminen 18
7.2.3 Työhyvinvointi ja työturvallisuus 19
7.2.4 Toiminnan tuotot ja kulut 19
7.2.5 Työaikakorvaukset 20

7.3 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta 21
7.3.1 Turvallisuusviestintä 21
7.3.2 Valvonnan toteuma 21
7.3.3 Onnettomuuskehityksen seuranta 22
7.3.4 Paloriski-ilmoitukset 23
7.3.5 Palontutkinta 23
7.3.6 Valvonnan laillisuusvalvonta 24
7.4 Pelastustoiminta 25
7.4.1 Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteiden täyttyminen 25
7.4.2 Pelastustoiminnan tehtävämäärät, keskimääräiset lähtöajat ja vahvuudet 26
7.4.3 Pelastustoiminnan resurssit 27
7.4.4 Onnettomuusselosteiden laillisuusvalvonta 28
7.5 Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastustoiminnan tilanne- ja johtokeskus 28
7.5.1 Tilannekuvatoiminnan toteutuminen 28
7.5.2 Pelastustoiminnan johtamisen tukipalveluiden toteutuminen 29
7.6 Valmius, varautuminen ja väestönsuojelu 30
7.6.1 Väestöhälyttimien toimivuuden seuranta 30
7.6.2 Väestöhälyttimien huoltotoimenpiteiden seuranta 31
7.6.3 Kuntien valmiussuunnittelun seuranta 31
7.7 Turvallisuuspalvelut 32
7.7.1 Turvallisuuskoulutukset 32
7.7.2 Vartiointipalvelut 33
7.7.3 Tekniset palvelut 33
7.8 Omavalvonnan kohteiden koontitaulukko 34
8 OMAVALVONTAOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN 36

1 TAUSTA

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) ja laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) velvoittaa hyvinvointialueita varmistamaan omavalvonnan keinoin tehtäviensä lainmukainen hoitaminen.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on Pohjois-Savon hyvinvointialueen omavalvontaohjelma, joka on strategisen tason asiakirja, ja jossa käsitellään pääosin sosiaali- ja terveystoimen palveluiden omavalvonnallisia asioita. Sosiaali- ja terveystoimen toimialoilla laaditaan omavalvontasuunnitelmat palveluyksikkö- ja työyksikkötasoille

Pohjois-Savon hyvinvointialueella pelastustoimen palvelut tuotetaan konserniin kuuluvan Pohjois-Savon pelastuslaitoksen toimesta. Lisäksi hyvinvointialue hankkii pelastustoimintaan kuuluvia palveluita sopimuspalokunnilta.

Pelastuslaitos on laatinut oman omavalvontaohjelman, jota noudattaen pelastuslaitos toteuttaa laissa pelastustoimen järjestämisestä tarkoitettua omavalvontaa. Omavalvontaohjelma on laadittu siten, että se tuo omavalvonnan arkisidonnaiseksi. Omavalvontaohjelmassa on avattu se, kuinka ja millaisin menetelmin omavalvontaa suoritetaan, kenen toimesta ja miten siitä raportoidaan sekä miten havaitut poikkeamat palveluiden saatavuudessa, laadussa ja vaikuttavuudessa käsitellään.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella on käytössä tiedolla johtamisen -malli. Tiedolla johtamisessa päätöksenteko perustuu laadukkaaseen ja luotettavaan dataan, joka esitetään päätöksentekoon osallistuville helposti ymmärrettävässä muodossa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella omavalvonnan prosesseja kehitetään jatkuvasti. Palvelutoimialojen omavalvonnalla tuotetaan osaltaan tietoa päätöksenteon tueksi. Pelastuslaitoksella omavalvontaa kehitetään siten, että se kohdennetaan sellaisiin prosesseihin, joista saadaan tilastotietoa, ja joiden seuraamisella saadaan tarkka tilannekuva palveluiden laadusta, saatavuudesta ja vaikuttavuudesta. Omavalvonnan laajentaminen kattamaan koko organisaation toimintaa edellä mainitulla tavalla vaatii mittaroinnin kehittämistä eri prosesseihin.

Omavalvonnan tarkoitus on ennen kaikkea varmistaa lakisääteisten palveluiden toteutuminen, mutta myös kehittää niitä. Kehittäminen vaatii jatkuvaa toiminnan ja toteutuksen seurantaa, arviointia ja sitoutumista jatkuvan parantamisen periaatteisiin organisaation kaikilla tasoilla. Toisena keskeisenä tavoitteena on edistää tiedolla johtamisen sisällyttämistä kiinteäksi osaksi toimialan päätöksentekoa ja arjen johtamista.

Hyvinvointialue on kehittää visuaalista analytiikkatyökalua, jonka data perustuu hyvinvointialueen tietoaltaassa olevaan tietoon. Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimiala ottaa välittömästi työnkalun käyttöön kehitystyön edetessä.

2 OMAVALVONNAN VASTUUT

Aluehallitus

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 36 §:n mukaan aluehallitus huolehtii hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä vastaa järjestämisvastuun toteutumisesta.

Kokonaisturvallisuuslautakunta

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 44 §:n mukaan kokonaisturvallisuuslautakunta vastaa palveluiden järjestämisestä ja tuotannon ohjaamisesta sekä omavalvontaohjelman valmistelemisesta pelastustoimen osalta. Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan omavalvonnan raportti käsitellään kaksi kertaa vuodessa kokonaisturvallisuuslautakunnassa.

Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan toimialajohtaja

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 52 §:n mukaan pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan toimialajohtaja vastaa pelastustoimen palvelutuotannon ohjauksen ja valvonnan periaatteiden määrittelystä ja pelastustoimen integroidun palvelukokonaisuuden toteutumisesta. Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan toimialajohtaja toimii kokonaisturvallisuuslautakunnan esittelijänä.

Pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden johtoryhmä

Pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden johtoryhmä käsittelee toimialan omavalvonnan raportin. Johtoryhmä päättää strategisesta toiminnanohjauksesta omavalvonnan raportissa havaittujen poikkeamien korjaamiseksi.

Toimialan palvelu- ja toimintayksiköt

Palvelu- ja toimintayksiköiden päälliköt vastaavat oman yksikkönsä omavalvonnasta ja raportoinnista.

3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA PALVELUNTUOTTAJAT

3.1 Toimintaympäristö

Pohjois-Savon maakunta koostuu yhdeksästätoista kunnasta ja kaupungista. Maakunnassa on noin 248 000 asukasta. Pinta-alaltaan Pohjois-Savon on maan

kuudenneksi suurin maakunta. Maakunnan suurin väestökeskittymä on Kuopiossa, jossa asuu noin puolet maakunnan asukkaista. Lisäksi suurempia väestökeskittymiä on Iisalmen, Siilinjärven ja Varkauden kaupunkien alueilla.

Pohjois-Savossa väestökehityksen trendi on pitkällä aikavälillä tarkasteltuna negatiivinen. Kuopiota lukuun ottamatta kaikissa kunnissa asukasluku on pienentynyt ja sama kehitys näyttää jatkuvan. Haja-asutusalueiden laajeneminen haastaa osaltaan pelastustoimen palvelujärjestelmän järjestämistä. Maakunnan alueella on pelastustoimen näkökulmasta tarkasteltuna erityiskohteita, joita ovat mm. suurteollisuutta, maataloutta ja lentokenttä.

3.2 Pohjois-Savon pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimiala

Pohjois-Savon hyvinvointialueella pelastustoimen palvelut tuotetaan konserniin kuuluvan Pohjois-Savon pelastuslaitoksen toimesta. Lisäksi hyvinvointialue hankkii pelastustoimintaan kuuluvia palveluita sopimuspalokunnilta.

Pelastustoiminnan tekniset tukipalvelut tuotetaan turvallisuuspalvelut palvelualueen toimesta ja hallinnolliset palvelut on keskitetty hyvinvointialueen strategia- ja konsernipalveluihin.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen alueella on 32 pelastuslaitoksen pelastusasemaa, joilta tuotetaan pelastustoimen lähipalvelut. Osa palveluista, kuten ohjaus ja neuvonta toteutetaan osittain etäpalveluna.

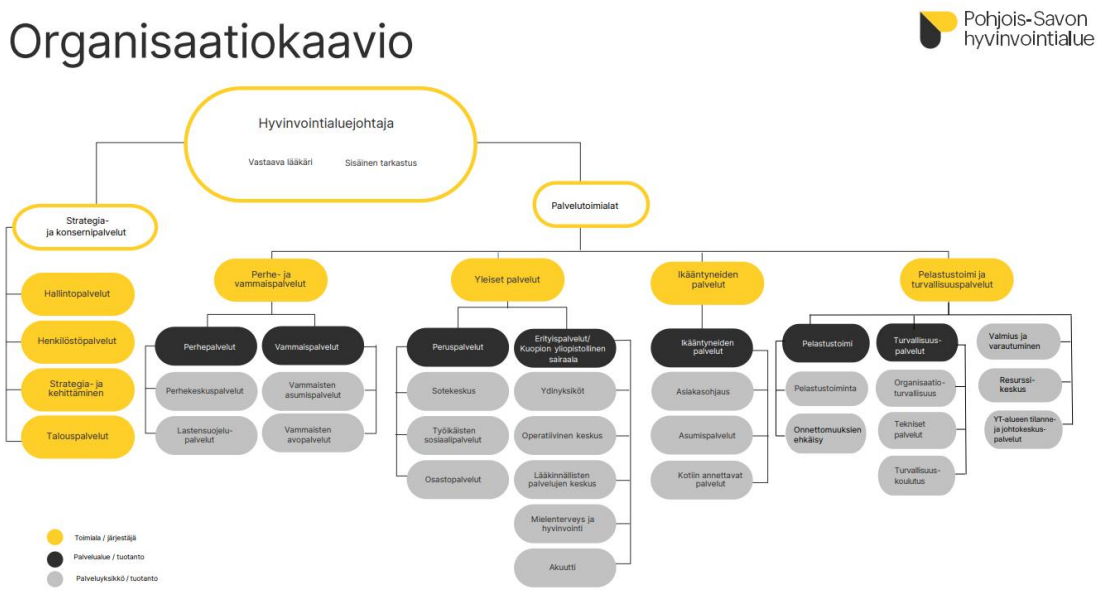

Kuva 1. Pohjois-Savon hyvinvointialueen organisaatio

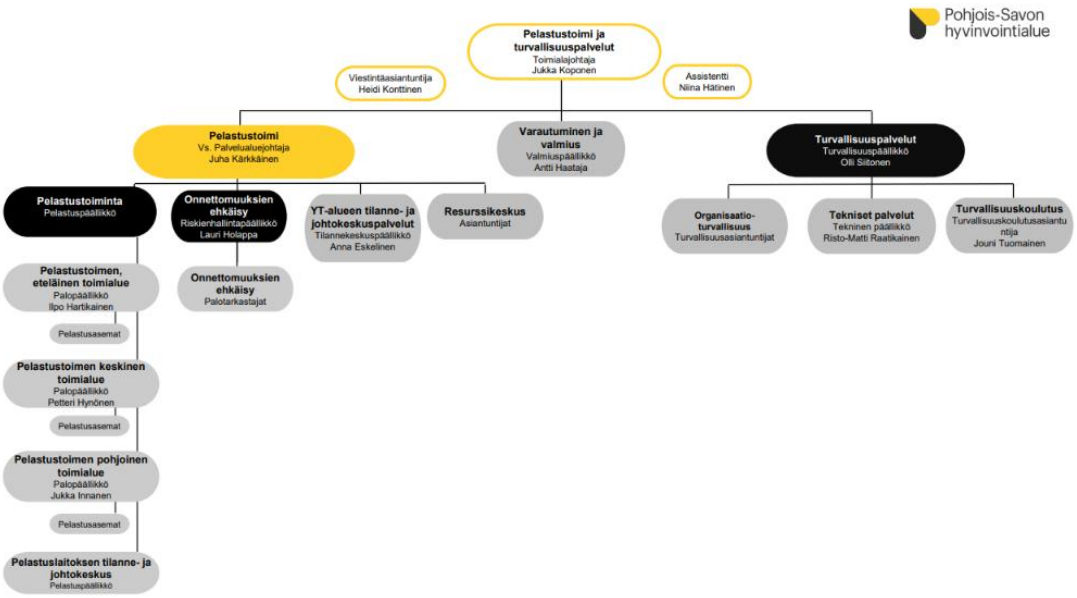

Kuva 2. Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan organisaatio

3.2.1 Pelastustoiminta

Pelastustoiminta on pelastuslaitoksen tuottamaa kiireellistä palvelua. Pelastuspäällikkö vastaa pelastustoiminnan kokonaisuudesta.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksella on pelastusasemia seuraavasti:

- 7 erityisvalmiuspelastusasemaa
  - pelastusviranomaispäivystys 24/7
  - toiminta varmistettu kaikkina aikoina siten, että asemalta muodostuu pelastusryhmä
  - pelastustoiminnan perus- ja erityisvalmiudet
- 7 perusvalmiuspelastusasemaa
  - pelastusviranomaispäivystys 24/7
  - toiminta varmistettu kaikkina aikoina siten, että asemalta muodostuu pelastusryhmä
  - pelastustoiminnan perusvalmiudet ja rajoitetusti erityisvalmiuksia
- 18 pelastusasemaa
  - Ei pelastusviranomaispäivystystä. Pelastusasemille pyritään järjestämään pelastusviranomainen arkipäiviksi klo 8–16

- toimintaa ei ole etukäteen varmistettu
- pelastustoiminnan rajoitetut perusvalmiudet

Pelastustoimintaan osallistuva päätoiminen henkilöresurssimäärä:

- 260 henkilöä (MonetTieto 28.10.2026).

Päätoimisen henkilöstön ohella pelastuslaitoksen palveluksessa on sivutoimista henkilöstöä. Pelastustoiminnan sivutoimisen henkilöstön määrä:

- 388 henkilöä (MonetTieto 28.10.2026).

3.2.2 Onnettomuuksien ehkäisy ja riskienhallinta

Onnettomuuksien ehkäisy ja siihen kuuluva ohjaus, neuvonta, turvallisuusviestintä, valvonta, viranomaisyhteistyö, onnettomuuskehityksen seuranta, riskianalyysityö sekä palontutkinta ovat pelastuslaitoksen tuottamaa kiireetöntä palvelua. Riskienhallintapäällikkö vastaa onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden kokonaisuudesta apunaan paloinsinööri sekä palotarkastajat, jotka vastaavat osaltaan valvonnan, ohjauksen ja neuvonnan osakokonaisuuksien koordinaatiosta koko maakunnan alueella. Palontutkintaa koordinoivat palomestari sekä palontutkija. Palveluyksikön vastuulla olevaa erheellisten paloilmoitusten laskutusta koordinoi turvallisuuskouluttaja. Koko pelastuslaitoksen henkilöstö osallistuu pelastustoimelle kuuluvien valvontatehtävien, turvallisuusviestinnän sekä ohjauksen ja neuvonnan toteuttamiseen.

- 1 riskienhallintapäällikkö vastaa riskienhallinnan kokonaisuudesta
- 1 paloinsinööri (riskienhallintapäällikön sijainen) vastuualue: valvonta
- 6 päätoimista palotarkastajaa
  - palotarkastaja 1: vastuualue: kemikaalivalvonta
  - palotarkastaja 2: vastuualue: rakenteellinen paloturvallisuus
  - palotarkastaja 3: vastuualue: tapahtumaturvallisuus
  - palotarkastaja 4: vastuualue: turvallisuusviestintä
  - palotarkastaja 5: vastuualue: OE-tietojärjestelmä
  - palotarkastaja 6: vastuualue: paloriskitarkastukset

3.2.3 Valmius, varautuminen ja väestönsuojelu

Valmiuspäällikkö vastaa pelastustoimelle kuuluvasta pelastuslain (379/2011) ja valmiuslain (1552/2011) mukaisesta varautumis- ja valmiussuunnitteluvelvoitteesta.

Tuotettavat palvelut pitävät sisällään pelastustoimen viranomaisille säädetyt varautumisen, valmiussuunnittelun ja väestönsuojelun kokonaisuudet normaalioloihin, normaaliolojen häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin.

Pelastuslaitoksen henkilöstö osallistuu valmiuden, varautumisen ja väestönsuojelun suunnitteluun ja toteuttamiseen.

- 1 valmiuspäällikkö
- 2 valmiuskoordinaattoria

3.2.4 Turvallisuuspalvelut

Turvallisuuspalveluiden toiminta on organisoitu kolmeen osa-alueeseen, joita ovat organisaatioturvallisuus, tekniset palvelut sekä turvallisuuskoulutukset.

Organisaatioturvallisuus kattaa osa-alueina henkilöturvallisuuden, palo- ja pelastusturvallisuuden, rikosturvallisuuden sekä toimitila- ja kiinteistöturvallisuuden. Turvallisuuspalveluiden palvelu kattaa koko Pohjois-Savon alueen. Organisaatioturvallisuuden toiminta perustuu työturvallisuuslakiin (738/2002), pelastuslakiin (379/2011), rikoslakiin (39/1889), valmiuslakiin (1552/2011), tietosuojalaki (1050/2018), laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992), laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015). Työtä tehdään Pohjois-Savon hyvinvointialueen palveluiden operatiivisen linjajohdon kanssa erityisesti edellä olevien lakien koordinointi- ja asiantuntijaroolissa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen turvallisuuskoulutusyksikkö toimii laaja-alaisesti yhteistyössä alueen viranomaisten kanssa kehittäen alueen kokonaisturvallisuutta ja vastaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen henkilöstön palo- ja poistumisturvallisuuskoulutuksista ja näiden koulutusten jatkuvasta kehittämisestä. Lisäksi turvallisuuskoulutusyksikkö kouluttaa Pohjois-Savon alueen yrityksiä, oppilaitoksia (myös varhaiskasvatus), ja yhteisöjä. Toiminta perustuu erityisesti työturvallisuuslakiin (738/2002) ja pelastuslakiin (379/2011).

- 1 turvallisuuspäällikkö
- 3 turvallisuusasiantuntijaa
- 1 turvallisuuskoulutusasiantuntija
- 3 turvallisuuskouluttajaa

3.2.5 Tekniset palvelut

Tekniset palvelut vastaa kaikkien toimialojen vuokra-autojen sopimuksista, polttoainekorttien tilauksesta sekä ajoneuvovakuutuksista. Lisäksi tekniset palvelut vastaa pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut toimialan ajoneuvojen, kaluston ja suojavarusteiden hankinnasta, elinkaaren aikaisesta kunnossapidosta sekä poistosta. Kokonaisuuteen kuuluu myös Kuopion Petosen pelastusasemalla toimiva pelastuslaitoksen korjaamo. Toiminta perustuu työturvallisuuslakiin (738/2002), pelastuslain (379/2011) ja valmiuslain (1552/2011) velvoitteisiin. Toimintaa ohjaa sisäiset ohjeet Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankinnoista.

- 1 tekninen päällikkö
- 1 kalustomestari
- 1 palontutkija
- 3 huoltoasentajaa
- 1 viestilaiteasentaja

3.2.6 Muut tukipalvelut

Pelastuslaitoksen tukipalvelut tuotetaan hyvinvointialuekonsernin sisäisin järjestelyin, inhouse-yhtiöiden kautta tai ostopalveluina.

3.2.6.1. ICMT

Iso osa ICMT-palveluista ostetaan Istekki -in-house-yhtiöltä. Sen lisäksi ICMT-palveluita tuotetaan strategia- ja kehittämispalvelut -toimialaan kuuluvan tietohallinnon palveluyksikön toimesta. Tietohallinnon palveluyksikön toimesta kohdistetaan ICMT-asiakasvastaavan 50 % työpanosta pelastustoimelle. Pelastuslaitoksella on myös oma päätoimiminen ICT-osaaja; viestimestari.

3.2.6.2. Henkilöstö- ja talouspalvelut

Henkilöstöhallinnon palvelut ja hallinnolliset sihteeripalvelut tuotetaan henkilöstöpalvelut -toimialan eri yksiköiden toimesta. Talouspalvelut -toimiala tuottaa hyvinvointialueen controller- ja talouspalvelut.

3.3 Sopimuspalokunnat

Pohjois-Savon hyvinvointialue tuottaa pelastustoimintaan kuuluvia palveluita hankkimalla niitä osittain sopimuspalokunnilta. Pelastuslaitos on tehnyt palokuntasopimuksen seuraavien palveluntuottajien kanssa:

1) Vapaapalokunta, Kuopion VPK, Kuopio
2) Vapaapalokunta, Kuopion palokuntayhdistys ry, Kuopio
3) Vapaapalokunta, Peltosalmen VPK r.y., Iisalmi
4) Tehdaspalokunta, Yara Suomi, Siilinjärvi
5) Tehdaspalokunta, Stora Enso, Varkaus
6) Sotilaspalokunta, Karjalan lennosto, Siilinjärvi
7) Sotilaspalokunta, Koivujärven varikko, Pielavesi

Pelastustoiminnan sopimuspalokuntien henkilöstömäärä:

- 122 henkilöä (tieto saatu palokunnilta).

Sopimuspalokunnat tuottavat pääosin pelastustoiminnan palveluita, mutta osallistuvat lisäksi myös turvallisuusviestintään.

3.4 Itä-Suomen yhteistyöalue

Pohjois-Savon pelastuslaitos kuuluu Itä-Suomen pelastustoiminnan yhteistyöalueeseen, johon kuuluvat Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Keski-Suomen hyvinvointialueiden pelastuslaitokset. Pelastuslain (379/2011) 2 a §:n 8 kohdan mukaisesti Pohjois-Savon pelastuslaitos toimii yhteistyöalueella pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavana pelastuslaitoksena.

Pelastustoiminnan yhteistyöalueella yhteensovitetaan pelastustoiminnan johtamisjärjestelmää, tilannekuvatoimintaa, pelastustoiminnan suunnittelua sekä pelastuslaitosten välistä avun antamista. Yhteistyöalueella laaditaan ja ylläpidetään pelastuslain (379/2011) 47 §:n mukaisia suunnitelmia pelastustoiminnan johtamisesta, tilannekuvan muodostamisesta, pelastuslaitosten välisestä avun antamisesta sekä muista yhteistyöalueen yhteisistä järjestelyistä. Toiminnalla varaudutaan laajoihin ja pitkäkestoisiin onnettomuuksiin sekä pelastustoimen häiriötilanteisiin.

3.4.1 Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastustoiminnan tilanne- ja johtokeskus

Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa Itä-Suomen yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskusjärjestelyt valtioneuvoston asetuksen tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden kokoamisesta (145/2024) mukaisesti. Tilanne- ja johtokeskus tuottaa yhteistyöalueen pelastuslaitoksille ympärivuorokautiset tilannekuva-, johtamisen tuki- ja

koordinaatiopalvelut sekä ylläpitää johtamisen alueellista erityisvalmiutta. Tilanne- ja johtokeskus toimii osana valtakunnallista pelastustoimen tilanne- ja johtokeskusverkostoa.

Tilannekeskuspäällikkö vastaa yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskustoiminnan johtamisesta sekä toiminnan kehittämisen ja yhteensovittamisen koordinoinnista. Tilanne- ja johtokeskuksessa työskentelee ympärivuorokautisen toimintavalmiuden varmistava johtamis- ja tilannekuvatehtäviin erikoistunut henkilöstö.

Pelastuslain 31 a §:n sekä sisäministeriön asetuksen pelastustoimen tilannekuvatoiminnasta (151/2024) mukaisesti tilanne- ja johtokeskus vastaa yhteistyöalueen pelastustoimen tilannekuvatoiminnan toteuttamisesta sekä tilannekuvan kokoamisesta, analysoinnista, ylläpitämisestä ja jakamisesta. Tilannekuvatoiminnalla tuetaan pelastustoiminnan johtamista, päätöksentekoa, ennakointia, viranomaisyhteistyötä sekä alueellista ja valtakunnallista varautumista.

Pelastuslain 34 §:n mukaisen pelastustoiminnan johtamisen tukemiseksi tilanne- ja johtokeskus ylläpitää jatkuvaa johtamisvalmiutta, tukee pelastustoiminnan johtamista tuottamalla johtamisen tarvitsemaa tilannekuvaa ja muuta johtamisen tukitietoa sekä tukee yhteistyöalueen yhteisen tilanneymmärryksen muodostamista ja tiedonvaihtoa. Lisäksi toiminnalla tuetaan merkittävien onnettomuuksien, laajojen evakuointien ja muiden häiriötilanteiden yhteensovittamista yhteistyöalueella.

- 1 tilannekeskuspäällikkö
- 5 tilannekeskuspalomestaria
- 5 tilannekeskuspäivystäjää

4 PELASTUSTOIMEN LAKISÄÄTEISET PALVELUT

Pelastustoimella tarkoitetaan tehtävänalaa, joka koostuu tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäisystä sekä pelastustoiminnasta (379/2011, 2 §). Hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen lakisääteiset tehtävät ja palvelut on määritelty pelastuslaissa (379/2011, 27 §). Niitä ovat:

1) pelastustoimelle kuuluva ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien rajoittamisessa.
2) pelastustoimen valvontatehtävät
3) väestön varoittaminen vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittava hälytysjärjestelmä

4) pelastustoimintaan kuuluvat tehtävät

Edellä mainittujen lisäksi hyvinvointialue päättää millä tavoin pelastuslaitos:

1) tuottaa ensihoitopalveluun kuuluvia palveluita
2) osallistuu pelastuslain (379/2011) 38 §:ssa tarkoitettuun pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämän valmiuden ylläpitoon
3) huolehtii muistakin laissa hyvinvointialueen pelastustoimelle ja pelastusviranomaiselle säädetyistä tehtävistä.

Kiireelliset palvelut

Pelastustoiminta on pelastustoimen tuottamaa kiireellistä palvelua.

Pelastuslaitos vastaa pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta, kun tulipalo, muu onnettomuus tai niiden uhka vaatii kiireellisiä toimenpiteitä ihmisen hengen tai terveyden, omaisuuden tai ympäristön suojaamiseksi tai pelastamiseksi eivätkä toimenpiteet ole onnettomuuden tai sen uhan kohteeksi joutuneen omin toimin hoidettavissa tai kuulu muun viranomaisen tai organisaation hoidettavaksi. (379/2011, 32 §)

Pelastustoiminnaksi pelastuslaki (379/2011, 32 §) määrittää:

1) hälytysten vastaanottaminen
2) väestön varoittaminen
3) uhkaavan onnettomuuden torjuminen
4) onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen
5) tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen
6) 1–5 kohdassa mainittuihin tehtäviin liittyvät johtamis-, viestintä-, huolto- ja muut tukitoimet

Pelastuslaitos on palvelutasopäätöksessään määritellyt tason ja tavan kuinka lakisääteiset palvelut tuotetaan. Palvelutasoa määrittäessä on huomioitu muun muassa toimintaympäristö, alueellinen riskiarvio, pelastustoimen riskiarvio ja toiminnan suunnitteluun liittyviä ohjeita, kuten toimintavalmiuden suunnitteluohjetta.

Kiireettömät palvelut

Pelastuslaitoksen kiireettömiksi palveluiksi kutsutaan seuraavia kokonaisuuksia:

- Ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä
- Palontutkinta
- Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi
- Onnettomuuskehityksen seuranta
- Valvontatehtävät
- Valmiustarkastukset

Turvallisuusviestintää toteutetaan muun muassa sosiaalisen median alustoilla, kampanjoihin ja yleisötapahtumiin osallistumalla, vierailuilla ja turvallisuuskoulutuksin. Palvelutasopäätöksen mukaan pelastuslaitos pyrkii tavoittamaan turvallisuusviestinnällään 15 % maakunnan väestöstä.

Palontutkinta suoritetaan kaikkiin tulipaloihin. 2-tason palontutkintaa varten on olemassa palontutkintaan erikoistuneiden työntekijöiden ryhmä. 2-tason palontutkinta suoritetaan kaikkiin asuinrakennuspaloihin ja tulipaloihin, joissa on merkittäviä omaisuusvahinkoja tai kuolonuhri.

Yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisemiseksi tehdään muun muassa eri viranomaisten, julkishallinnon, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Pelastuslaitos suorittaa sille kuuluvia valvontatehtäviä pelastuslaitoksen valvontasuunnitelman mukaisesti.

5 PELASTUSTOIMEN OMAVALVONTA

Laissa pelastustoimen järjestämisestä (613/2021, 16 §) velvoitetaan, että hyvinvointialueen on tämän lain mukaisessa toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä **lainmukainen hoitaminen**. Hyvinvointialueen on laadittava pelastustoimen tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma, jolla varmistetaan, pelastustoimen palveluiden saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Lisäksi omavalvontaohjelmassa on todettava miten palvelujen saatavuutta ja toteutumista, laatua sekä vaikuttavuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista. (613/2021, 16 §.)

Hallituksen esityksessä (241/2020) saatavuudella tarkoitetaan hyvinvointialueen pelastustoimelle kuuluvaa ihmisten, yritysten sekä muiden yhteisöjen ohjausta, neuvontaa ja turvallisuusviestintää pelastuslaissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämisestä, valvontatehtäviä sekä onnettomuuksien johdosta viivytyksettä ja tehokkaasti suoritettavaa pelastustoimintaa. Vaikutuksia arvioidaan pääsääntöisesti

asiakaspalautteen sekä toiminnan seurantaa ja valvontaa koskevien raporttien perusteella (he 241/2020).

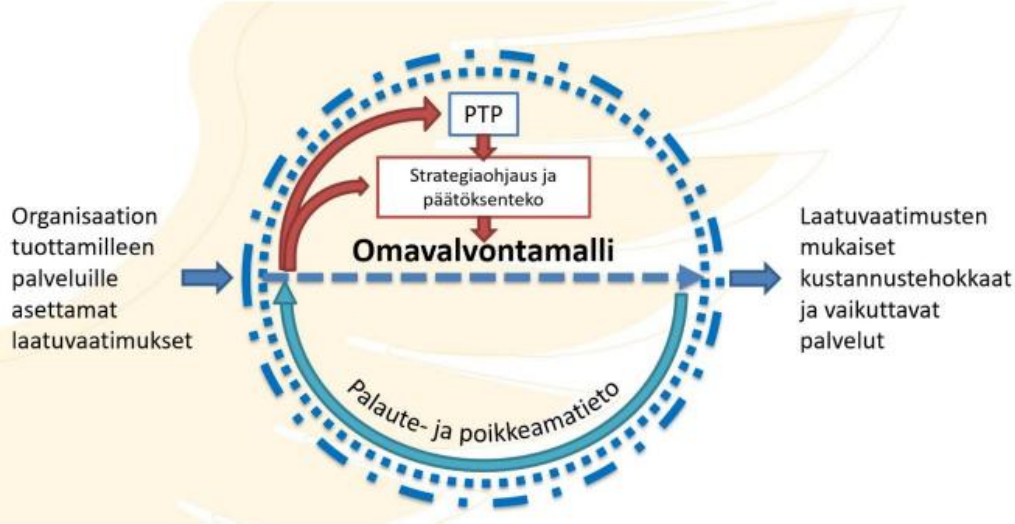

Kuva 3. Omavalvontamalli (Pelastuslaitosten omavalvontamalli 2021)

5.1 Pohjois-Savon pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan omavalvontaohjelma

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialalla on omavalvontaohjelma, jossa on määritelty pelastustoimen ja turvallisuuspalveluiden tuottamat palvelut, omavalvonnan sisältö, omavalvonnan raportointi ja poikkeamatiedon käsittely. Omavalvontaohjelma julkaistaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja pelastustoimen internetsivuilla.

6 PELASTUSTOIMI- JA TURVALLISUUSPALVELUT -TOIMIALAN OMAVALVONNAN PROSESSI

Tiedon kerääminen

Omavalvonnan dataa kerätään pääasiassa määrällisesti mitattavista asioista, mutta sitä täydennetään henkilöstöltä kerättävillä havainnoilla palveluiden laadusta ja saatavuudesta.

Omavalvonnan pääasiallinen määrällinen raakadata kerätään pelastuslaitoksen eri tietojärjestelmistä. Data kerätään nimettyjen vastuuhenkilöiden toimesta.

Henkilöstön havainnot laadusta ja saatavuudesta kerätään pelastuslaitoksen sisäisissä henkilöstökokouksissa seuraavasti:

1) Pelastusaseman sisäinen kuukausipalaveri

a. Pelastusaseman asemavastaavan johdolla kootaan havainnot laatu- ja saatavuuspoikkeamista.

2) Toimialueen sisäinen kuukausipalaveri
   a. Toimialueen palopäällikön johdolla kootaan toimialueen havainnot laatu- ja saatavuuspoikkeamista.
3) Palveluyksiköiden palaveri
   a. Pelastuspäällikön johdolla kootaan yhteen pelastuslaitoksen henkilöstön havainnot laatu- ja saatavuuspoikkeamista.
   b. Riskienhallintapäällikön johdolla kootaan ja jaetaan onnettomuuksien ehkäisyn palveluihin liittyvä omavalvontatieto.
   c. Turvallisuuspäällikön johdolla kootaan ja jaetaan turvallisuuspalveluihin liittyvä omavalvontatieto.
4) Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut palvelutoimialan johtoryhmä
   a. Johtoryhmä käsittelee omavalvonnan havainnot ja tekee niiden pohjalta tarvittavat päätökset.

Omavalvonnan datan analysointi

Perusteellinen syväluotaava analyysi antaa määrälliselle tiedolle laadullisen ulottuvuuden.

Kullekin omavalvonnan kohteelle on nimetty vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on analysoida kerätty data. Datan analysointi on keskeisin osa koko omavalvontaprosessia. Vain perusteellisesti tehdyn analyysin pohjalta on mahdollista tehdä oikean suuntaisia päätöksiä ja toimenpiteitä.

Omavalvonnan raportti

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen omavalvonnan raportti tuotetaan kaksi kertaa vuodessa. Omavalvonnan raportti käsitellään kokonaisturvallisuuslautakunnassa.

Omavalvonnan tuloksista laaditaan kaksi raporttia:

1) julkinen raportti
   a. Sisältää ennalta päätetyt julkaistavat omavalvonnan tulokset ja niistä tehdyt päätelmät.
2) ei julkinen raportti

a. Sisältää kaikki omavalvonnan tulokset, niiden analyysien pohjalta tehdyt päätelmät sekä mahdolliset korjaustoimenpiteet.
b. Käsitellään pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan johtoryhmässä ennen kokonaisturvallisuuslautakunnan käsittelyä. Johtoryhmässä päätetään vastuuhenkilöiden esittämistä, korjaavista toimenpiteistä.

Omavalvonnan raporteissa kerätty data esitetään havainnollistavilla visuaalisilla kaavioilla, joiden yhteyteen kirjataan tarpeellinen info arvojen pohjalta tehdyistä päätelmistä ja korjaavista toimenpiteistä. Omavalvonnan raportointi toteutetaan myöhemmin tässä suunnitelmassa avattujen vastuualuejakojen mukaisesti. Omavalvottavat ja raportoitavat kohteet ovat vastuutettu siten, että ne ovat synkronisia toimialan organisaatiorakenteen kanssa.

Päätöksenteko

Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimialan johtoryhmä käsittelee omavalvonnan raportin ja tekee tarvittavat päätökset palveluntuotantoon korjaavista strategisista tai taktisen tason toimenpiteistä.

Tulosten ja päätösten jalkauttaminen

Omavalvonnan raportin tulokset ja toimialan johtoryhmän tekemät päätökset käsitellään asemavastaavapalaverissa. Asemavastaavat esittelevät omavalvonnan raportin ja vaadittavan korjaustoimenpiteet pelastusasemien sisäisissä henkilöstöpalavereissa.

7 OMAVALVONNAN KOHTEET

7.1 Sopimushallinta

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi hankkii pelastustoiminnan palveluita sopimuspalokunnilta. Pohjois-Savon hyvinvointialueelle on laadittu sopimuspalokuntatoimintaa linjaava sopimuspalokuntien aluesopimus. Palveluista on tehty sopimuspalokuntien kanssa palvelua koskevat kahdenväliset sopimukset. Palveluntuottaja on velvollinen tuottamaan sopimuksen mukaista palvelua lainsäädäntöä ja palvelun tilaajan ohjeistuksia noudattaen.

Sopimukset ovat tallennettu asianhallintajärjestelmään. Sopimuksille on nimitetty järjestelmätasoinen sopimuskohtainen vastuuhenkilö.

7.2 Hallinto ja talous

7.2.1 Henkilöstön määrä ja lähtövaihtuvuus

Datan keräysvastuu: Johdon assistentti

Datan lähde: MonetTieto

Kerättävä data:

- Toteutunut työpanos henkilötyövuosina
- Lähtövaihtuvuus
- Eläköityneet

Datan analysointivastuu: Palvelualuejohtaja

Datan analysointi:

- Analyysi henkilöstön määrästä ja vaihtuvuudesta
- Ratkaisu/toimenpide

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta

7.2.2 Osaaminen ja uudistuminen

Datan keräysvastuu: Johdon assistentti

Datan lähde: MonetTieto ja Store

Kerättävä data:

- Ulkoisten koulutuspäivien määrä per henkilö
- Sisäisten koulutuspäivien määrä

Datan analysointivastuu: Palvelualuejohtaja

Datan analysointi:

- Analyysi koulutuspäivien määrän kehityksestä
- Ratkaisu/toimenpide

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden laatua

7.2.3 Työhyvinvointi ja työturvallisuus

Datan keräysvastuu: Johdon assistentti

Datan lähde: MonetTieto ja Laatuportti

Kerättävä data:

- Sairauspoissaolopäivät kalenteripäivinä (esihenkilön lupa)
- Sairaspoissaolopäivät kalenteripäivinä (lääkärintodistus)
- Työtapaturmista poissaolot
- Työturvallisuus ja -tapaturmailmoitusten määrä
- Käsitellyt ja käsittelemättömät työturvallisuus- ja työtapaturmailmoitukset (%)

Datan analysointivastuu: Palvelualuejohtaja

Datan analysointi:

- Analyysi sairaspoissaolojen ja työtapaturmien syistä ja taustoista
    - Keskittyykö poissaolot pienelle työntekijäryhmälle vai jakautuvatko ne koko henkilöstölle?
    - Onko mukana yksittäisiä poikkeuksellisen pitkiä poissaolojaksoja, jotka vaikuttavat kokonaiskertymään?
    - Painottuuko poissaolot johonkin työyksikköön, toimipisteeseen tms.
- Ratkaisu/toimenpide sairaspoissaolojen ja työtapaturmien vähentämiseksi
    - Aikataulu ja toimenpiteet tilanteen kehittämiseksi

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta

7.2.4 Toiminnan tuotot ja kulut

Datan keräysvastuu: Johdon assistentti

Datan lähde: Talouden kirjanpito

Kerättävä data:

- Toimintatuottojen toteuma
- Toimintakulujen toteuma

Datan analysointivastuu: Controller

Datan analysointi:

- Analyysi talouden tilanteesta
- Ratkaisu/toimenpide

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta

7.2.5 Työaikakorvaukset

Datan keräysvastuu: Johdon assistentti

Datan lähde: Talouden kirjanpito

Kerättävä data:

- Ylityökorvaukset
- Hälytysrahat

Datan analysointivastuu: Controller

Datan analysointi:

- Analyysi työaikakorvauskertymistä
- Ratkaisu/toimenpide

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden laatua

7.3 Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta

7.3.1 Turvallisuusviestintä

Datan keräysvastuu: Turvallisuusviestinnästä vastaava palotarkastaja

Datan lähde: Kivijalka - Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ

Kerättävä data:

- Tilaisuuksien lukumäärä (kpl)
- Osallistujien lukumäärä (kpl)
- Osallistujia väkiluvusta (%)
- Some-viestinnän tavoittavuus

Datan analysointivastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi turvallisuusviestinnän toteuttamisesta
    - Millaisilla tilaisuuksilla saavutettu kohdehenkilömäärä on tavoitettu?
    - Vastaako turvallisuusviestinnän tilastot tavoitetta laadullisesti ja määrällisesti?
    - Millaista asiakaspalautetta tilaisuuksista on saatu?
- Ratkaisu/toimenpide turvallisuusviestinnän kehittämiseksi
    - toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden laatua
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.3.2 Valvonnan toteuma

Datan keräysvastuu: Paloinsinööri ja kemikaalivalvonnasta vastaava palotarkastaja

Datan lähde: Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ ja pientalonomavalvonta.fi

Kerättävä data:

- Suoritettujen yleisten palotarkastusten määrä (kpl)
- Kemikaalipäätökset ja kemikaalitarkastukset (kpl)

Datan analysointivastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi valvonnan toteumasta
  - Määrällisten tavoitteiden täyttyminen?
  - Laadullisten tavoitteiden täyttyminen?
- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi
  - toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden laatua
- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.3.3 Onnettomuuskehityksen seuranta

Datan keräysvastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan lähde: Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Pelastustehtävien määrä. Verrokkiarvoiksi 4 edellisen vuoden vastaava tilasto.

Datan analysointivastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi onnettomuuskehityksen seurannan tuloksista
  - Onko jonkin tehtäväluokan tehtävät lisääntyneet?
  - Löytyykö kehityskululle jokin selittävä syy ympäristöstä tai toimintaympäristöstä?

- Ratkaisu/toimenpide havaittujen negatiivisten kehityskulkujen estämiseksi
    - Toimenpiteet aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden vaikuttavuutta

7.3.4 Paloriski-ilmoitukset

Datan keräysvastuu: Paloriskiasumisen valvonnasta vastaava palotarkastaja

Datan lähde: Kivijalka - Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ

Kerättävä data:

- Paloriski-ilmoitusten määrä (kpl)
- Ilmoitusten perusteella tehdyt valvontakäynnit (kpl)

Datan analysointivastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi paloriskikohteiden ilmoituksista ja tarkastuksista
    - Ovatko ilmoitetut paloriski-ilmoitukset olleet aiheellisia?
    - Onko pelastusviranomaisen toimenpitein saavutettu haluttu lopputulos?
    - Millainen on tyypillinen paloriskikohde ilmoitusten perusteella?
- Ratkaisu/toimenpide paloriskitoiminnan kehittämiseksi
    - Toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden vaikuttavuutta

7.3.5 Palontutkinta

Datan keräysvastuu: Palontutkintatiimin vetäjä

Datan lähde: Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Suoritettujen 2-tason palontutkintojen määrä (kpl)

Datan analysointivastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi palontutkintatoiminnan datasta
    - Onko pelastustoiminnan laatua arvioitu?
    - Onko 2-tason palontutkinnan myötä selvinnyt syttymissyy?
- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi
    - Toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden laatua
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.3.6 Valvonnan laillisuusvalvonta

Datan keräysvastuu: Paloinsinööri

Datan lähde: Kivijalka - Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ

Kerättävä data:

- Valvonnan pöytäkirjojen laillisuusvalvonta
    - Suoritetaan pöytäkirjojen valvontaa satunnaisotannalla
    - Raportoidaan poikkeamien määrä suhteessa pöytäkirjojen määrään
    - Hyvän hallinnon periaatteiden noudattaminen

Datan analysointivastuu: Riskienhallintapäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi palotarkastuspöytäkirjojen laadusta ja laillisuudesta
    - Millaisia haasteita palotarkastusprosessissa ja pöytäkirjoissa on havaittavissa?

- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi
    - Toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden laatua
- Palveluiden saatavuutta

7.4 Pelastustoiminta

7.4.1 Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteiden täyttyminen

Datan keräysvastuu: Pelastuspäällikön nimeämä palomestari

Datan lähde: Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Tilasto ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikojen täyttymisestä riskialueittain.
    - Kiireelliset tehtävät, ei tehtävätyyppirajoitusta
- Tilasto ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikojen täyttymisestä 1-riskualueilla.
    - Tilasto erikseen paikkakunnittain
    - Kiireelliset tehtävät, ei tehtävätyyppirajoitusta
- Tilasto ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikojen täyttymisestä 2-riskualueilla.
    - Tilasto erikseen paikkakunnittain
    - Kiireelliset tehtävät, ei tehtävätyyppirajoitusta
- Tilasto ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikojen täyttymisestä vähintään 50 % tehtävistä riskiruuduittain
    - Tilasto riskiruuduista, joissa toimintavalmiusaika ei täyty 50 % tehtävistä.

Datan analysointivastuu: Pelastuspäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi toimintavalmiusajoista
    - Missä sijaitsee riskialueet, joissa toimintavalmiuden tavoiteajat eivät täyty?
    - Johtuuko tavoiteaikahaasteet toimintaympäristön muutoksista?
    - Vastaako pelastuslaitoksen operatiivinen valmiusjärjestelmä kentän tarpeita?
- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi
    - Toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.4.2 Pelastustoiminnan tehtävämäärät, keskimääräiset lähtöajat ja vahvuudet

Datan keräysvastuu: Pelastuspäällikön nimeämä palomestari

Datan lähde: Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Tehtävämäärät yksiköittäin
    - Tilasto pelastusasemien ensimmäisen lähdön sammutusyksiköiden tehtävämääristä
    - Ei kiireellisyysrajoitusta, ei tehtävätyyppirajoitusta
- Keskimääräiset lähtöajat
    - Tilasto pelastusasemien ensimmäisen lähdön sammutusyksiköiden keskimääräisistä lähtöajoista
    - Kiireelliset tehtävät, ei tehtävätyyppirajoitusta
- Keskimääräinen vahvuus
    - Tilasto pelastusasemien ensimmäisen lähdön sammutusyksiköiden keskimääräisistä vahvuuksista
    - Ei kiireellisyysrajoitusta, ei tehtävätyyppirajoitusta

Datan analysointivastuu: Pelastuspäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi tehtävämääristä
    - Yksiköiden kuormitus?
    - Päällekkäisten tehtävien todennäköisyys?
- Analyysi lähtöajoista
    - Vaikutus toimintavalmiusaikojen täyttymiseen?
- Analyysi vahvuuksista
    - Vaikutukset suorituskykyyn?
    - Vahvuuskehityksen trendi?
- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi
    - toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- On osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta

7.4.3 Pelastustoiminnan resurssit

Datan keräysvastuu: Pelastuspäällikön nimeämä palomestari

Datan lähde: Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Tilasto hälytetyn vasteen liikkeelle saamisesta
- Tilasto tilanteista, joissa hälytettyä vastetta ei saatu liikkeelle henkilöstöpulan takia

Datan analysointivastuu: Pelastuspäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi tehtäville saaduista resursseista
    - Missä henkilöstöpulasta kärsiviä alueita?
- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi

- Toimenpiteet ja aikataulu tilanteen kehittämiseksi?

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden laatua
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.4.4 Onnettomuusselosteiden laillisuusvalvonta

Datan keräysvastuu: Pelastuspäällikön nimeämä palopäällikkö

Datan lähde: Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Poikkeamien määrä onnettomuusselosteilla

Datan analysointivastuu: Pelastuspäällikkö

Datan analysointi:

- Analyysi laillisuusvalvonnan tuloksista
  - Millaisia haasteita pronto-selosteiden täytössä on ilmennyt?
- Ratkaisu/toimenpide havaittujen haasteiden selättämiseksi
  - aikataulu tilanteen korjaamiseksi?

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden laatua

7.5 Itä-Suomen yhteistyöalueen pelastustoiminnan tilanne- ja johtokeskus

7.5.1 Tilannekuvatoiminnan toteutuminen

Datan keräysvastuu: Tilannekeskuspäällikkö

Datan lähde:

- Tilanne- ja johtokeskuksen oma tilastointi
- Pelastustoimen valmiustilannekuvalomakkeet
- Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

Kerättävä data:

- Tulentekoilmoitusten määrä (kpl)
- Oma-aloitteisen tehtäväseurannan määrä (kpl)
- Häiriötilanteiden määrä (kpl)
- Tuotetut tilannekuvat ja tilanneraportit (kpl)

Datan analysointivastuu: Pelastuspäällikkö

Datan analysointi:

- Tilannekuvatiedon keräämisen ja seurannan aktiivisuus
- Päivittäisten tilannekuvalomakkeiden valmistuminen määräajassa
- Maanantaisten tilannekuvakokousten toteutuminen
- Toimintaympäristön häiriöiden seurannan toteutuminen
- Tilannekuvatoiminnassa havaitut poikkeamat ja kehittämistarpeet
- Toimenpiteet havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden laatua
- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.5.2 Pelastustoiminnan johtamisen tukipalveluiden toteutuminen

Datan keräysvastuu: Tilannekeskuspäällikkö

Datan lähde:

- Pelastustehtävien aikaiset tilannepäiväkirjat
- Kivijalka-onnettomuusselostejärjestelmä

- Tilanne- ja johtokeskuksen oma tilastointi

Kerättävä data:

- ITÄ JOKE:n osallistuminen pelastustehtävälle: pelastustoiminnan johtamisen tuki (kpl)
- ITÄ JOKE:n osallistuminen pelastustehtävälle suhteessa keskisuuriin ja suuriin pelastustehtäviin: pelastustoiminnan johtamisen tuki (kpl)
- ITÄ JOKE:n osallistuminen pelastustehtävälle pelastuslaitoksittain (kpl)
- Kentän pyyntöjen määrä (kpl)
- ITÄ JOKE:n tuottamien oma-aloitteisten kentälle kohdistuneiden toimenpiteiden määrä (kpl)

Datan analysointivastuu: Pelastuspäällikkö

Datan analysointi:

- Johtamisen tukipalveluiden käyttö ja saatavuus
- Analyysi tilannekuvatoiminnan ja johtamisen tukipalveluiden toteutumisesta tehtävämäärittäin ja pelastustoimialueittain
- Kentältä tulleiden tukipyyntöjen määrä ja kehitys
- Oma-aloitteisten tukitoimenpiteiden toteutuminen

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Palveluiden laatua
- Palveluiden saatavuutta
- Palveluiden vaikuttavuutta

7.6 Valmius, varautuminen ja väestönsuojelu

7.6.1 Väestöhälyttimien toimivuuden seuranta

Datan keräysvastuu: Valmiuskoordinaattori, viestilaiteasentaja

Datan lähde: Väestöhälytinjärjestelmä

Kerättävä data:

- Väestöhälytinjärjestelmään tulevien vikailmoitusten määrä ja laatu.

- Koesoittojen onnistuminen

Datan analysointivastuu: Valmiuspäällikkö

Datan analysointi:

- Kokonaisuuden kannalta tärkeät havainnot.

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Kehittää palveluiden laatua ja talouden suunnittelua.

7.6.2 Väestöhälyttimien huoltotoimenpiteiden seuranta

Datan keräysvastuu: Valmiuskoordinaattori, viestilaiteasentaja

Datan lähde: Huoltoraportit

Kerättävä data:

- Suunniteltujen ja suunnittelemattomien huoltojen toteutuminen.
- Tehtyjen huoltotoimenpiteiden vaatima aika, laatu, kustannukset ja määrä.

Datan analysointivastuu: Valmiuspäällikkö

Datan analysointi:

- Kokonaisuuden kannalta tärkeät havainnot sekä aiheutuvat kustannukset.

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Kehittää palveluiden laatua ja talouden suunnittelua.

7.6.3 Kuntien valmiussuunnittelun seuranta

Datan keräysvastuu: Valmiuskoordinaattorit

Datan lähde: Pelastuslaitoksen oma kirjanpito

Kerättävä data:

- Kuntien valmiussuunnittelun tilannetiedot
- Kuntien evakuointisuunnittelun tilannetiedot

- Kuntien valmiussuunnittelun tukemiseen käytetty aika ja tehdyt toimenpiteet.

Datan analysointivastuu: Valmiuspäällikkö

Datan analysointi:

- Kokonaisuuden kannalta tärkeät havainnot sekä aiheutuvat kustannukset.

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Kehittää palveluiden laatua ja talouden suunnittelua.

7.7 Turvallisuuspalvelut

7.7.1 Turvallisuuskoulutukset

Datan keräysvastuu: Turvallisuuskoulutusasiantuntija ja turvallisuuskouluttajat

Datan lähde: Talent, Kivijalka - Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ

Kerättävä data:

- Koulutuksiin osallistuneiden henkilöiden yhteismäärä
  - Alkusammutusharjoitukset
  - Poistumisturvallisuusharjoitukset yksiköissä
  - Turvakorttien suoritusmäärät
  - Hätäensiapukoulutukset
- Koulutuspalaute
  - Laatu
  - Vaikuttavuus

Datan analysointivastuu: Turvallisuuspäällikkö, Turvallisuuskoulutusasiantuntija

Datan analysointi:

- Analyysi koulutusten laadusta ja vaikuttavuudesta
- Analyysi koulutusten kattavuudesta
  - Miten koulutusten kattavuus eri yksiköissä vaihtelee
  - Henkilöstön osaamisen sijoittuminen eri yksiköissä

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Kehittää palveluiden laatua ja saatavuutta

7.7.2 Vartiointipalvelut

Datan keräysvastuu: Turvallisuusasiantuntijat

Datan lähde: Vartiointiraportit ja Laatuportti

Kerättävä data:

- Tapahtumien tyypit raporteilla
- Tapahtumien määrät (Q1, Q2, Q3, Q4 sekä koko vuoden koosteet)

Datan analysointivastuu: Turvallisuuspäällikkö

Datan analysointi:

- Alueellinen turvallisuustilanteen näkymä
- Analysoidaan henkilöturvan käyttö
- Analysoidaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen henkilöstöön ja omaisuuteen kohdistuneet rikokset, varkaudet, ilkivalta
- Toimitilaturvallisuuden yleisnäkymä Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Kehittää palveluiden laatua

7.7.3 Tekniset palvelut

Datan keräysvastuu: Tekninen päällikkö

Datan lähde: Trail-kalustonhallintajärjestelmä ja Laatuportti

Kerättävä data:

- Trail-järjestelmään tuleva ajoneuvojen ja kaluston vikailmoitusten määrä
    - Kaluston rikkoutumisten määrät/syyt
        - Rikkoontumisten taustalla olevat huoltojen laiminlyönnit
        - Kaluston ikääntymisen takia aiheutuvat rikkoutumiset

- Väärä käyttö

- Tehtyjen suoritteiden määrät
  - Huollot
  - Korjaukset
  - Katsastukset ja muut määräaikaistarkastukset

Datan analysointivastuu: Turvallisuuspäällikkö

Datan analysointi:

- Kokonaisuuden kannalta tärkeät havainnot sekä aiheutuvat kustannukset

Raportointitaso:

- Ei ole osa julkista raporttia

Seuranta kehittää:

- Kehittää palveluiden laatua ja talouden suunnittelua

7.8 Omavalvonnan kohteiden koontitaulukko

Omavalvonnan kohteet	Julkinen raportointi	Datan keräysvastuu	Datan lähde	Datan analysointivastuu
Hallinto ja talous				
Henkilöstön määrä ja lähtövaihtuvuus	Kyllä	Johdon assistentti	MonetTieto	Palvelualuejohtaja
Osaaminen ja uudistuminen	Kyllä	Johdon assistentti	MonetTieto, Store	Palvelualuejohtaja
Työhyvinvointi ja työturvallisuus	Kyllä	Johdon assistentti	MonetTieto, Laatuportti	Palvelualuejohtaja
Toiminnan tuotot ja kulut	Kyllä	Johdon assistentti	Talouden kirjanpito	Controller
Työaikakorvaukset	Ei	Johdon assistentti	Talouden kirjanpito	Controller
Onnettomuuksien ehkäisy ja valvonta				
Turvallisuusviestintä	Kyllä	Turvallisuusviestinnästä vastaava palotarkastaja	Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ	Riskienhallintapäällikkö

Valvonnan toteuma	Kyllä	Paloinsinööri	Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ	Riskienhallintapäällikkö
Onnettomuuskehityksen seuranta	Kyllä	Riskienhallintapäällikkö	Kivijalka	Riskienhallintapäällikkö
Paloriski-ilmoitukset	Ei	Paloriskiasumisen valvonnasta vastaava palotarkastaja	Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ	Riskienhallintapäällikkö
Palontutkinta	Ei	Palontutkintatiimin vetäjä	Kivijalka	Riskienhallintapäällikkö
Valvonnan laillisuusvalvonta	Ei	Paloinsinööri	Onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OEJ	Riskienhallintapäällikkö
Pelastustoiminta				
Ensimmäisen yksikön toiminta-valmiusaikojen täyttyminen	Ei	Pelastuspäällikön nimeämä palomestari	Kivijalka	Pelastuspäällikkö
Pelastustoiminnan tehtävämäärät, keskimääräiset lähtöajat ja vahvuudet	Ei (Tehtävämäärät kyllä)	Pelastuspäällikön nimeämä palomestari	Kivijalka	Pelastuspäällikkö
Pelastustoiminnan resurssit	Ei	Pelastuspäällikön nimeämä palomestari	Kivijalka	Pelastuspäällikkö
Onnettomuusselosteiden laillisuusvalvonta	Ei	Pelastuspäällikön nimeämä palopäällikkö	Kivijalka	Pelastuspäällikkö
Itä-Suomen yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskus				
Tilannekuvatoiminnan toteutuminen	Ei	Tilannekeskuspäällikkö	Tilastoinnit, valmiustilannekuvalomakkeet, Kivijalka	Pelastuspäällikkö

Pelastustoiminnan johtamisen tukipalveluiden toteutuminen	Ei	Tilannekeskuspäällikkö	Tilannepäiväkirjat, Kivijalka, tilastoinnit	Pelastuspäällikkö
Valmius, varautuminen ja väestönsuojelu				
Väestöhälyttimien toimivuuden seuranta	Ei	Valmiuskoordinaattori, Viestilaiteasentaja	Väestöhälytinjärjestelmä	Valmiuspäällikkö
Väestöhälyttimien huoltotoimenpiteiden seuranta	Ei	Valmiuskoordinaattori, Viestilaiteasentaja	Huoltotoraportit	Valmiuspäällikkö
Kuntien valmiussuunnittelun seuranta	Ei	Valmiuskoordinaattorit	Pelastuslaitoksen oma kirjanpito	Valmiuspäällikkö
Turvallisuuspalvelut				
Turvallisuuskoulutukset	Ei	Turvallisuuskoulutusasiantuntija ja turvallisuuskouluttajat	OSS, Moodle	Turvallisuuspäällikkö
Vartiointipalvelut	Ei	Turvallisuusasiantuntija	Vartiointiraportit ja Laatuportti	Turvallisuuspäällikkö
Tekniset palvelut	Ei	Tekninen päällikkö	Trail-kalustonhallintajärjestelmä ja Laatuportti	Turvallisuuspäällikkö

8 OMAVALVONTAOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut -toimiala kehittää omavalvontaohjelman sisältöä vaiheittain. Toimialan omavalvontaohjelma hyväksytään vuosittain kokonaisturvallisuuslautakunnassa.